

hvis Højre stillede sig helt og fuldt paa den almindelige Valgrets Grund. Men Højre har ikke her i Folketinget under denne Sags Behandling villet indtage dette Standpunkt; det synes mig endogsaa, som om Højre gennem den sidste Udtalelse af det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) igen tog et fast Skridt tilbage til en eller anden Art af Privilegie-Grundlag. Men i saa Fald er det ikke vanskeligt at afvise dette Krav, ja, saa vil det i alt Fald efter min Betragtning være en Nødvendighed at afvise det, thi Forholdstalsvalgmaaden bliver kun en retfærdig Valgmaade, naar den virker i en Forfatning, hvori der ikke findes Valgretsprivilegier. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) brugte stærke Ord om Nødvendigheden af en Ordning, hvorved man undgik, at et Mindretal kom til at regere i et Flertals Navn; men tillad mig at minde det ærede Medlem om, at selve den Valgmaade, som han særlig er Fortaler for, nemlig Forholdstalsvalg i større Kredse, meget vel kan føre til dette Resultat og at den i Lande, hvor den er anvendt, har ført dertil. I Belgien har, efter at Valg ved Forholdstal har fundet Sted i større Kredse, et Mindretal erobret Flertallet af Kredsene og kunnet regere i Kraft af Forholdstalsvalgmaaden. Jeg tror, det er en af Fordelene ved den Form, som vi fra vor Side har ført Ordet for, en Kombination af Forholdstalsvalgmaaden med Enmandskredse, at den vil udelukke et saadant sørgeligt Resultat af Forholdstalsvalgmaadens Indførelse.

Paa det ærede Medlems Bemærkninger om vore Udtalelser til Fordel for Enmandskredsen som den, der opretholder et nært Forhold mellem en Kreds og en enkelt Repræsentant, skal jeg svare ganske kort. Det ærede Medlem fremstillede Sagen saaledes, som om vi hævdede, at det, vi naaede, var at træde i et særlig personligt Forhold til den Kreds af Vælgere, der sætter os ind i Folketinget. Men saaledes har vor Opfattelse af Valget til Folketinget aldrig været, og saaledes har Forholdet aldrig nogen Sinde været opfattet under denne Forfatning. Det har været opfattet saaledes, at den, der er valgt, er valgt til Repræsentant ikke blot for de Vælgere, der har stemt for ham, men for hele den Kreds, han repræsenterer. Derfor vil det ærede Medlem, der jo erklærede, at han selv staar ganske udenfor dette at træde i Forhold til

Kredse eller Kredsinteresser eller noget saadant, se, at de, der repræsenterer Enmandskredse ude i Landet, meget hyppigt repræsenterer Ønsker, som frembæres af Folk i Kredsen, der aldrig har stemt paa dem, af Folk, som har stemt imod dem, ja som maaske endogsaa har været ivrige Deltagere i Agitationen mod deres Valg. Det, som vi anser for Fordelen ved Enmandskredse, er, at der derved bliver en bestemt Repræsentant, hvis Pligt det er at sætte sig ind i de Opgaver, som ved den ene eller den anden Lejlighed frembyder sig til Løsning indenfor dette bestemte Omraade, undersøge dem og, hvis han finder dem berettigede, føre dem frem ganske uanset, om de kommer fra politiske Modstandere eller Venner. Derfor tror jeg, at naar det ærede Medlem fortalte os, at han slet ikke havde behøvet at lave sin Statistik, hvis han skulde søge at vise, hvorledes Forholdet var mellem de afgivne Stemmer og Repræsentationens S sammensætning, kunde man tilføje, at det ærede Medlem til Belysning af dette Spørgsmaal overhovedet ikke behøvede at lave sin Statistik, thi den, — som i det hele taget den Betragtning, det ærede Medlem fremførte, — oplyser ikke det allermindste. Ogsaa under den Valgmaade, det ærede Medlem forfægter, Forholdstalsvalgmaaden, vil Udfaldet bero paa de afgivne Stemmer og ikke paa samtlige Kredsens Vælgere. Men det ærede Medlem stillede sig saaledes, at medens han paa den ene Side argumenterede for Forholdstalsvalgmaaden som en Valgmaade, der stiller Repræsentationen i et nøje Forhold til de afgivne Stemmer, og ganske saa bort fra de ikke afgivne Stemmer, saa han ved sin Betragtning af den nuværende Valgmaade Repræsentanten i Forhold til *samtlig*e Kredsens *Vælgere* uden Hensyn til, af hvilken Grund de ikke havde afgivet deres Stemmer paa Kredsens Rigsdagsmand, om det var, fordi de overhovedet slet ikke var i Stand dertil, f. Eks. paa Grund af Sygdom eller af andre Grunde. Sammenstillingen bliver derfor ganske urmelig, og den Statistik, som det ærede Medlem fremførte, aldeles uskikket til at godtgøre noget som helst med Hensyn til det foreliggende Spørgsmaal.

Borghjerg: Hvis det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) virkelig var Historiker, d. v. s., hvis hans Historiekundskab var noget andet end de Bonmots og de i Regelen forlorne og fal-